

B.A. Sem.-5 (Rep) Examination

CC-301 - Sanskrit

Time : 2-30 Hours]

October-2025

[Max. Marks : 70

कारकप्रकरणम् & भाषाविज्ञान

प्रश्न-१ (अ) नीचे आपेव सूत्रो पैकी कोई बेनो उदाहरण सलित सूत्रार्थ लखो. (06)

Que-1(A) Answer any two aphorism with translation and example from the following. (06)

1 प्रातिपदिकार्थ लिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा ।

2 सम्बोधने च ।

3 अधिशीङ्स्थासां कर्म ।

4 उपान्वन्याङ्वसः।

(अ) प्रथमा विभक्ति अथवा द्वितीया विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सलित समझवो. (06)

(B) Explain usages of first case or second case with examples. (08)

प्रश्न-२ (अ) नीचे आपेव सूत्रो पैकी कोई बेनो उदाहरण सलित सूत्रार्थ लखो. (06)

Que-2 (A) Answer any two aphorism with translation and example from the following. (06)

1 साधकतमं करणम् ।

2 हेतौ ।

3 परिक्रयणे सम्प्रदानम् अन्यतरस्याम् ।

4 नमःस्वस्तिस्वाहास्वधाऽलं वषट् योगात् च ।

(अ) तृतीया विभक्ति अथवा चतुर्थी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सलित समझवो. (06)

(B) Explain usages of Third case or Fourth case with examples. (08)

प्रश्न-३ (अ) नीचे आपेव सूत्रो पैकी कोई बेनो उदाहरण सलित सूत्रार्थ लखो. (06)

Que-3 (A) Answer any two aphorism with translation and example from the following. (06)

1 ध्रुवम् अपाये पादानम् ।

2 वारणार्थानाम् ईप्सितः ।

3 षष्ठी शेषे ।

4 आधारोऽधिकरणम् ।

(अ) पंचमीविभक्ति अथवा षष्ठी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सलित समझवो. (06)

(B) Explain usages of Fifth case or Sixth case with examples. (08)

प्रश्न-४ सतम् वर्गनी शाप्ताओनो विगते परिचय आपो. (14)

Que- 4 Give a detailed introduction of branches of *satam varga*. (14)

अथवा / Or

प्रश्न-४ वैदिक संस्कृत अने अवेस्तानी तुलना करो.

Que- 4 Compare *Vedic Sanskrit* and *avesta* in detail.

પ્રશ્ન-૫ કૌંસમાં આપેલ વિકલ્પો પૈકી સાચો જવાબ લખો. (કોઈપણ સાત) (૧૪)

Que-5 Answer by choosing an appropriate option given in the brackets (any seven) (14)

1 વૈયાકરણસિદ્ધાન્તકૌમુદીના રચયિતાનું નામ..... છે.

(a) ભટ્ટોજિ દીક્ષિત (b) પાણિનિ (c) યાસ્ક (d) કાત્યાયન

2 પ્રાતિપદિકાર્યને વ્યક્ત કરવા ..... વિભક્તિ પ્રયોજાય છે.

(a) પછી (b) પ્રથમા (c) દ્વિતીયા (d) તૃતીયા

3 નિયતલિંગ શબ્દોની પરમાં લાગેલી પ્રથમા વિભક્તિ .....અર્થ જણાવે છે.

(a) પ્રાતિપદિકાર્ય (b) વચન (c) લિંગ (d) પરિમાણ

4 માષેષુ ..... બધાતિ ।

(a) અશ્વં (b) અશ્વાત્ (c) અશ્વસ્ય (d) અશ્વેન)

5 પુણ્યેન દૃષ્ટઃ હરિઃ ^{કૃત્યો} અર્થમાં તૃતીયા વિભક્તિ પ્રયોજઈ છે ?

(a) હેતુ (b) સહ (c) કરણ (d) લક્ષણ)

6 દાનક્રિયા જેને ઉદ્દેશીને કરવામાં આવે તેની .....સંજ્ઞા થાય છે.

(a) કર્મકારક (b) સમ્પ્રદાન કારક (c) અપાદાન કારક (d) અધિકરણકારક

7 ઉત્તમર્ણ શબ્દનો અર્થ જણાવો.

(a) લેણદાર (b) દેવાદાર (c) માલદાર (d) જવાબદાર

8 મન્યે માં કયા ગણનો વિકરણ પ્રત્યય છે.

(a) દિવાદિગણ (b) તનાદિગણ (c) રુધાદિ (d) અદાદિ

9 ભયહેતુની.....કારક સંજ્ઞા થાય છે.

(a) કર્મ (b) અપાદાન (c) સમ્પ્રદાન (d) અધિકરણ

10 પિતુઃપુત્રઃ- આ ઉદાહરણમાં પછીવિભક્તિમાં કયો સમ્બન્ધ છે ?

(a) જન્યજનક (b) સ્થાન્યાદેશ (c) સ્વસ્વામિભાવ (d) અંગઅંગીભાવ

11 પારસીઓનો ધર્મગ્રન્થ ..... છે.

(a) અવેસ્તા (b) ત્રગ્વેદ (c) કુરાન (d) ગુરુગ્રંથસાહિબ)

12 વિશ્વની ભાષાઓના કૂળોમાં સૌથી મોટું અને પ્રધાન ભાષાકૂળ કયું છે?

(a) ભારોપીય (b) સેમીટામી (c) મલયપોલિનેશિયાઈ (d) આફ્રિકી